

Jak dzisiaj czytamy utwory Słowackiego?

- [Wprowadzenie](#)
- [Przeczytaj](#)
- [Audiobook](#)
- [Film](#)
- [Dla nauczyciela](#)

Bibliografia:

- Źródło: Zofia Stefanowska, *Słowacki jako nowoczesny inteligent*, [w:] *Juliusz Słowacki – poeta europejski*, red. M. Cieśla-Korytowska, W. Szturc, A. Ziółowicz, Kraków 2000, s. 12–14.
- Źródło: *Juliusz Słowacki. Wieszcz, którego nie chcieliśmy*, dostępny w internecie: <https://www.polskieradio.pl/39/156/Artykul/2575869,Juliusz-Slowacki-Wieszcz-ktorego-nie-chcielismy>.
- Źródło: Juliusz Słowacki, *Hymn (Smutno mi, Boże!)*.

Jak dzisiaj czytamy utwory Słowackiego?

Konstanty Górski, *Apoteoza Słowackiego*

Źródło: domena publiczna.

Żył w cieniu Adama Mickiewicza, z którym konkurował i z którym się nie zgadzał. Zawsze drugi, zawsze niedoceniony, wycofany, przedwcześnie zmarły Juliusz Słowacki większą sławę zyskał dopiero po śmierci. Także dzisiaj czyta się go często w opozycji do Mickiewicza, wskazuje na różnice w biografiach i dziełach. Oby jednak nie można odmówić kunsztu poetyckiego, wizyjności i znajomości literatury europejskiej, z której czerpali, tworząc swoje utwory. Jak dzisiaj czytamy Słowackiego? Co ma do powiedzenia nam, współczesnym, i dlaczego wciąż dzielimy się na zwolenników jednego lub drugiego wieszcz?

Twoje cele

- Poznasz historię sporu Juliusza Słowackiego z Adamem Mickiewiczem.
- Dowiesz się, co współcześni badacze literatury doceniają w dziełach Juliusza Słowackiego.
- Rozpoznasz stereotypy związane z recepcją twórczości Juliusza Słowackiego.

- Porównasz wizerunek Juliusza Słowackiego jako romantycznego poety z faktami biograficznymi.

Przeczytaj

Włodzimierz Barwicki, portret Juliusza Słowackiego

Źródło: domena publiczna.

Juliusz Słowacki (1809–1849) – poeta, dramaturg, jeden z najwybitniejszych twórców polskiego romantyzmu. Urodził się 4 września 1809 r. w Krzemieńcu na Wołyniu. Ojciec przyszłego wieszcz, Euzebiusz Słowacki, był nauczycielem wymowy i poezji w Gimnazjum Wołyńskim, a także guwernerem rodziny Poniatowskich. Zmarł, kiedy Juliusz miał 5 lat, przekazując mu swój majątek oraz śmiertelną chorobę, gruźlicę, z którą Słowacki borykał się do końca życia.

Pracował dużo i intensywnie, wypracował swój własny styl, chociaż często zarzucano mu naśladownictwo.

W ciągu swojego krótkiego, niespełna

40-letniego życia, napisał 13 dramatów, 20 poematów, kilkaset utworów poetyckich, listów oraz jedną powieść. Był także twórcą systemu filozoficznego (filozofia genezyjska).

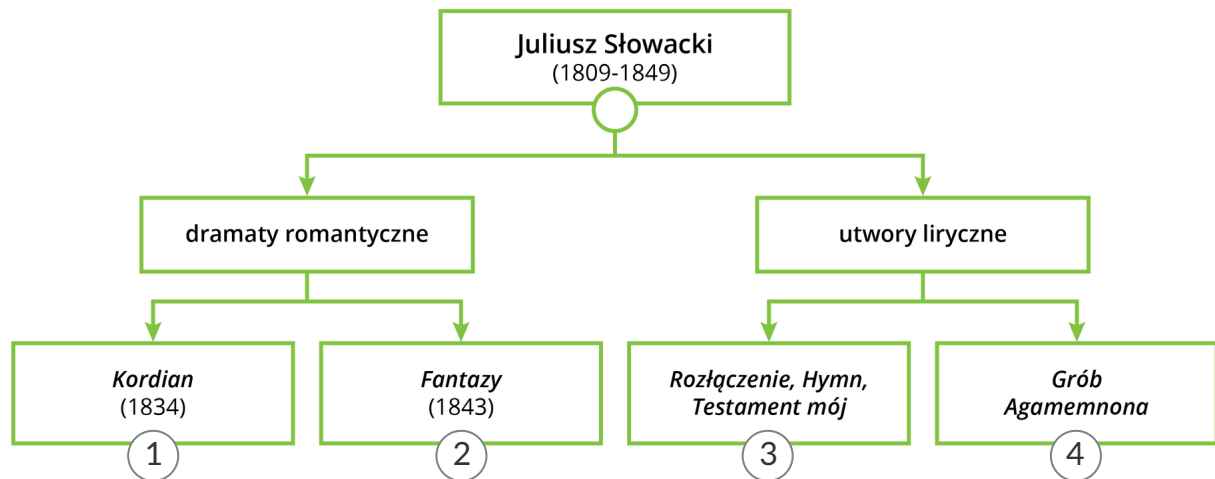
”*Juliusz Słowacki. Wieszcz, którego nie chcieliśmy*

Kiedy żył, tylko nieliczni rozumieli wielkość jego talentu. Słowacki tworzył przecież w cieniu wielkiego Adama Mickiewicza, którego uważano za niedoścignętego herosa literatury. Nie doceniano młodszego poety tym bardziej, że ośmielił się z Mickiewiczem nie zgadzać i forsować konkurencyjne poglądy. Na pogrzeb Słowackiego przyszła garstka przyjaciół, ale żaden z nich „nie uczcił choćby słowem jednym pamięci największego mistrza rymów polskich”, jak pisał Zygmunt Krasiński.

Również Cyprian Kamil Norwid złożył poecie pośmiertny hołd:
„odszedł już od nas ten arcymistrz słowa, ten najpotężniejszy
rzeźbiarz posągów duchów, który czterdzieści poematów jak
czterdzieści piramid na pustyni świata po sobie zostawił”.

Źródło: *Juliusz Słowacki. Wieszcz, którego nie chcieliśmy*, dostępny w internecie:

<https://www.polskieradio.pl/39/156/Artykul/2575869,Juliusz-Slowacki-Wieszcz-ktorego-nie-chcielismy>.

1

- bohater romantyczny
- wędrówka w poszukiwaniu wartości
- jednostkowy czyn
- „Polska Winkelriedem narodów!”
- polemika z Mickiewiczem

2

- ironia romantyczna
- rozrachunek z romantyzmem
- obnażanie konwencji romantycznych
- parodia romantycznych wzorów życia

3

- motyw wędrówki
- „choroba wieku”
- melancholia

- rozrachunek z życiem
- przesłanie do potomnych

4

- motywy antyczne
- symbole: Cheronea i Termopile
- ocena polskiej rzeczywistości
- „dusza anielska” w czerepie rubasznym

Najsłynniejsze utwory Juliusza Słowackiego

Źródło: Englishsquare.pl sp. z o.o., licencja: CC BY-SA 3.0.

” Zofia Stefanowska

Słowacki jako nowoczesny inteligent

Tryb życia Słowackiego, sposób uprawiania przez niego poezji był rażąco różny od [stereotypu](#) romantycznego poety, natchnieniowca, tworzącego w sposób [spazmatyczny](#). Mogę sobie wyobrazić, jak denerwowało emigrantów to, że Słowacki stale pisze, a w dodatku względnie stale publikuje. Złośliwości na ten temat pełno zresztą w wypowiedziach ówczesnych. Warte zastanowienia, że zdarza się je czytać i dziś. Profesjonalizmu, który uznaje się za naturalny u współczesnego nam pisarza, nie toleruje się u poety romantycznego, u romantycznego wieszczka.

Apoteoza Słowackiego, reprodukcja obrazu Juliusza Zuber na pocztówce wyd. w latach 1910 –1930

Źródło: domena publiczna.

W moim przekonaniu rola wieszczka nie leżała Słowackiemu. Nie leży i dzisiaj; tu widzę przyczynę dystansu, a nawet niechęci, a jaką część przynajmniej historyków literatury odnosi się do Słowackiego. Interesujące, że z katalogu negatywnych opinii towarzyszących poecie za życia powracają te, że zarozumiały, że [egotysta](#), że samotnik itd., nie powraca tylko zarzut braku narodowości. Znowu aktualizuje się przypisane Mickiewiczowi powiedzenie o [kościelach bez Boga](#). Piękna forma, wirtuozeria – tak, słyszymy dziś. Brak jednak idei. [...]

Część, być może, nieporozumień w [recepcji](#) Słowackiego wynika stąd, że jest to pisarz wyjątkowo skryty, prawie nieprzenikniony. Opinia romantycznego liryka źle przystaje do jego wierszy wypełnionych nienagannie sformułowaną retoryką, świetnych wersyfikacyjnie, spuentowanych w ostatnich wersach. W takich wierszach jak *Hymn („Smuto mi, Boże”), Testament mój, Na sprowadzenie prochów Napoleona*, tak świetnie zrobionych i tak gładkich, nie jest łatwo doczytać się pod patosem – emocji samego autora. Liryzmu Słowackiego trzeba szukać”.

Źródło: Zofia Stefanowska, *Słowacki jako nowoczesny inteligent*, [w:] *Juliusz Słowacki – poeta europejski*, red. M. Cieśla-Korytowska, W. Szturc, A. Ziółowicz, Kraków 2000, s. 12–14.

Słownik

dramat romantyczny

dramat powstały w okresie romantyzmu, charakteryzujący się swobodną konstrukcją akcji, łączeniem pierwiastków fantastycznych z historycznymi oraz komicznych z tragicznymi

recepcja

(łac. *receptio* – odbiór) przyjmowanie lub przyswajanie kogoś lub czegoś, na przykład utworu literackiego lub twórczości danego pisarza w kolejnych epokach

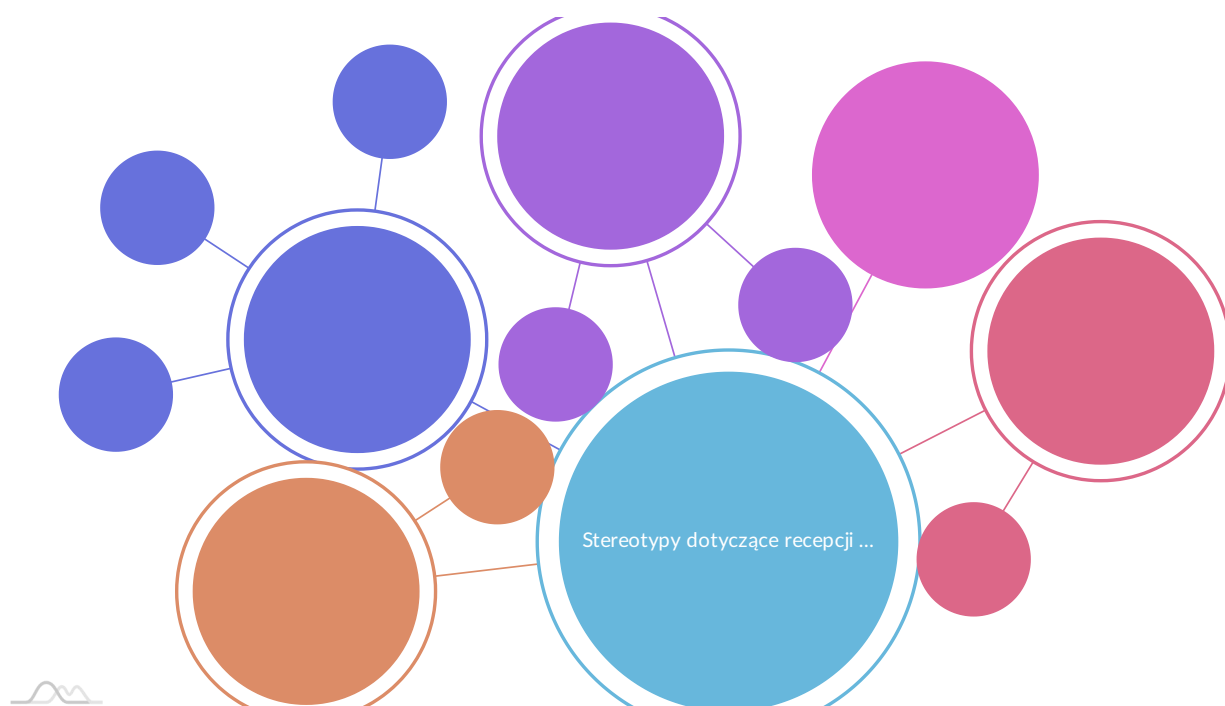
stereotyp

(gr. *stereo* – stężały, twardy; *typos* – wzorzec, odcisk) utrwalony w powszechnej świadomości pogląd na jakiś temat; wyobrażenie o człowieku, grupie społecznej lub narodzie oparte na niepełnych lub nieprawdziwych faktach

Audiobook

Polecenie 1

Wysłuchaj nagrania - wywiadu z Aliną Kowalczykową, badaczką literatury romantyzmu. Zwróć uwagę na stereotypy związane z recepcją twórczości Adama Mickiewicza i Juliusza Słowackiego. Swoje spostrzeżenia zapisz w formie mapy myśli.

Audiobook można wysłuchać pod adresem: <https://zpe.gov.pl/b/Ptx6R7PXB>

Kocham Julka (fragmenty)

Z Aliną Kowalczykową rozmawia Justyna Sobolewska

Justyna Sobolewska: Obchodzimy dwusetną rocznicę urodzin Juliusza Słowackiego. Co dzisiaj dzieje się z jego twórczością?

Alina Kowalczykowa: Jej znaczenie ogromnie rośnie. Jeszcze niedawno to twórczość Mickiewicza wyznaczała nasze standardy patriotyzmu, heroizmu i martyrologii; Słowacki żył w głębokim cieniu pierwszego wieszcz. Mickiewicz

powiedział wprawdzie, że jego twórczość jest jak kościół, co Słowackiego zachwyciło, ale Adam dodał od razu: jak kościół bez Boga, czyli bez ducha ojczyzny. Dziś się to zmienia: nikt nie kwestionuje wielkości Mickiewicza, ale obserwujemy powrót do Słowackiego. Odkrywamy w romantyzmie wartości współbrzmiające z naszym czasem.

Mickiewicz napiętnował też ojczyzna Słowackiego, doktora Bécu, jako zdrajcę. Zabił go piorun kulisty. I to zostało odczytane jako znak boży.

Słowacki kochał doktora Bécu, ojca nie pamiętał. Ich młodzieńcze biografie były tak różne... Mickiewicz miał młodość żarliwego patrioty i wieszcz; młodego Słowackiego stylizowano wedle wzorca oderwanego od życia romantycznego poety. Życzliwi mu historycy literatury wspominali jednak o patriotycznej atmosferze otaczającej go od dzieciństwa. Sugerowano, że „w saloniku pani Salomei” nie tylko bywała śmietanka profesorów uniwersytetu, lecz i spiskowali filomaci (co nie jest prawdą). Działał ten salonik i potem, tyle że miejsce polskiej elity zajęli Rosjanie. Pani Bécu wprowadzała dorastającego Julka w to towarzystwo. Bywał u osławionego Pelikana, spotykał na herbatce Nowosilcowa. Nie był to klimat szczególnie patriotyczny.

W Warszawie jego życie całkiem się zmieniło, zaczął pracować w banku.

Był inteligentem w trzecim pokoleniu i nie wyobrażał sobie, że można nie pracować, a tylko pisać wiersze. Starał się bardzo o uzyskanie stałej posady. Nie miał w Warszawie przyjaciół, czuł się osamotniony. I w tym właśnie czasie dokonał się przełom w jego świadomości; po wybuchu powstania listopadowego nieoczekiwanie stał się jego bardem, napisał cztery wiersze wzywające do boju Polaków i Litwinów, jeden z nich przedrukowywano w grudniu aż ośmiokrotnie. Co więcej, zrezygnował z wymarzonej posady po to, by zostać sekretarzem nowo powstałego Rządu Narodowego. Niesamowite! Ale niektórzy wymawiają mu, że 8 marca opuścił Warszawę; a przecież po bitwie grochowskiej wszyscy byli pewni, że powstanie upadnie, i nastąpił masowy exodus. Słowacki był prawdziwym patriotą i na ile mógł, pomagał sprawie powstania. [...]

Czy rzeczywiście był tak chorowity i delikatny, jak się o tym słyszy?

Ta delikatność pasowała do wizerunku romantycznego poety. Ale chyba warto ją trochę odklamać. Jeśli widzimy Słowackiego słabego fizycznie i psychicznie, to jego życie staje się dosyć bezbarwne. A było trochę inaczej. Julek, jak wiemy,

potrafił najdłużej tańczyć walczyka (zrobił z Hersylką, przyrodnią siostrą, 280 okrążeń!), a kiedy pojechał do Ziemi Świętej, wszyscy padali ze zmęczenia, a on wsiadał na konia. Wdrapywał się na góry i pagórki – nie mógł być bardzo chorowity.

Wygląda na to, że wbrew stereotypowi romantycznego poety z głową w obłokach Słowacki mocno stąpał po ziemi.

Z zapalem poznawał świat. Zwiedzał muzea, zachwycił się kościołami, lubił to, co dziś nazywamy „popkulturą”: zabawy ludowe i fajerwerki, znał paryską kostnicę. Biegał na sztuczny do teatrów, by zobaczyć ulubioną aktorkę. (Mickiewicz pogardzał takimi rozrywkami – bywał tylko w operze). Gdy Słowacki oglądał z zachwytem fontanny Wersalu, obliczał od razu, ile kosztuje puszczenie wód; grał na giełdzie. Interesował się osiągnięciami nauki i cywilizacji. Podczas podróży statkiem na Wschód przyciągały jego uwagę maszyny parowe. W Londynie oglądał budowę tunelu pod Tamizą, jadąc pociągiem z Paryża nad morze, obliczał przeciętną prędkość. Wychowany był w rodzinie obojętnej religijnie, ale jakże pięknie pisał o Bogu (Beniowski!). Ślady jego zainteresowań ekonomicznych pojawiają się w dramatach; na przykład datę powstania Fantazego można wiązać ze wspomnianym w utworze autentycznym kryzysem na europejskim rynku cukru. Podoba mi się jego sposób życia, dążenie do wykorzystania każdej chwili i nawet skłonność do egzaltacji. Kocham go, choć gdybym go znała, z pewnością by mnie drażnił swym niebotycznym egocentryzmem.

To sprawy biografii – ale dzisiaj, gdy następuje odwrót od romantycznej tradycji, co w jego twórczości może przyciągać czytelnika?

Odwracamy się chyba tylko od stereotypu, utożsamiającego romantyczną tradycję z opartym na niepodległościowych dążeniach wzorcem patriotyzmu; pozwolił on ojczyźnie przetrwać i zmartwychwstać, ale dziś musi być uaktualniony. Pozostaje romantyzm tradycją żywą, jeśli dostrzegamy także inne jego wartości, uosobione najlepiej właśnie w twórczości Słowackiego. Śmiałość myśli, nowatorstwo koncepcji artystycznych. Wspaniała poetycka wyobraźnia, ironiczny krytycyzm, niecierpliwe dążenie do odsłaniania prawdy, do zdzierania masek, obnażania twarzy, tak jak w Fantazym czyni bohater, odsłaniając oblicze hrabiego Respekta. I wreszcie – tak wyprzedzające własną epokę widzenie świata i historii jako splotu nieoczekiwanych wydarzeń i groteskowego chaosu.

Czy to opinia Mickiewicza sprawiła, że nie był przez współczesnych doceniany?

Nie był czytany. Mickiewicz był twórcą patriotycznego katechizmu Polaków. Nakazywał – w artykułach z „Pielgrzyma Polskiego” – by własne życie i twórczość w pełni podporządkowywać sprawie ojczyzny. By pisać patriotycznie, a nie o żadnych pannach i kwiatkach. I pierwszy padł ofiarą tego rygoryzmu. Gdy po *Księgach narodu...* i III części *Dziadów* wydał *Pana Tadeusza*, czyniono mu wyrzuty, że jakże on, nasz wieszcz, może pisać o jakichś Brzytewkach i Scyzorykach, kalać obraz polskiej szlachty. W żadnym piśmie emigracyjnym za jego życia nie ukazała się pochlebna wzmianka o *Panu Tadeuszu*. Przestał pisać wiersze. Jego wspaniałych liryków lozańskich współcześni nie znali. A Słowacki się nie ugiął, nie zgodził na pełne podporządkowanie twórczości patriotycznemu rygoryzmowi; właśnie na lata trzydzieste przypadł najświetniejszy okres jego twórczości.

[...]

Ale dlaczego się nie ożenił, czy miał choćby jakieś romanse?

Nie ożenił się i nie miał głośnych romansów – nic w tym dziwnego: miał wysokie aspiracje towarzyskie, ale był samotnym, dość ubogim emigrantem, któż oddałby mu córkę? Flirtował ze znajomymi pannami i była w jego życiu jakaś tajemnicza florentynka, z którą spędził upojną noc – tyle na ten temat wiemy.

Kobiety w literaturze romantycznej grały niewielką rolę: były albo jak „puch marny”, albo jako Matka Polka.

Słowacki był nowatorem nie tylko w zakresie języka sztuki. Widział świat odmiennie niż inni romantycy i odmiennie go ukazywał. Na przykład właśnie kobiety. Przypomnijmy mickiewiczowską Marylę. Co o niej wiemy? Cierpiał przez nią Gustaw; ale jaka ona była, o czym myślała, marzyła, czy kochała Gustawa? To dla Mickiewicza nieważne. Natomiast w dramatach Słowackiego kobiety pełnią role główne, to one są szarpane przez zbrodnicze (*Balladyna*) lub miłosne namiętności, a inteligencją i sprytem z reguły przewyższają mężczyzn. W *Fantazym* Idalia, jakże sprytna! Nie mogła uchodzić w oczach bogobojnych krytyków za bohaterkę pozytywną, bo żyła dość swobodnie, ale jakże świetnie przeprowadza intrygę miłosną. Lecz ulubione moje bohaterki to Księżniczka i Salomea ze *Snu srebrnego Salomei*. Księżniczka błyszczy inteligencją, wspaniale prowadzi ironiczne dyskursy. Naiwna panna Salomea, szlacheckie dziewczę

uwiedzione przez Leona, który o niej mówi – w dramacie romantycznym! – że jest „nudna jak baran do rżnięcia”, okazuje się może i nudna, z łatwością pokonuje go jednak w słownej szermierce.

Słowackiego chętnie się dziś wystawia w teatrze. Młodzi reżyserzy na nowo odczytują jego dramaty.

Docenia się wartość jego dramatów. Lecz dzisiaj teatr pełni funkcje inne niż wtedy. To, że sztuka Słowackiego pojawia się na teatralnym afiszu, nie znaczy wcale, że na scenie będzie dominowało jego słowo. Widowisko teatralne jest podporządkowane wyobraźni reżysera, czasem daje to świetne, a czasem niestety żenujące efekty. Może powinno się pisać na plakacie, obu twórcom oddając sprawiedliwość: dzieło pana X, inspirowane dramatem Słowackiego. A sam dramat po prostu trzeba czytać, nie niknie wtedy jego artystyczna wartość, nie zaginie humor, ironia czy groteska.

Wielki moment triumfu Słowackiego nastąpił w 1927 r., kiedy przewieziono jego szczątki z Paryża na Wawel. To było święto narodowe.

Oczywiście, bo Słowacki był ulubionym poetą Józefa Piłsudskiego, podobno Marszałek całego *Beniowskiego* znał na pamięć. I któż mógłby być wcieleniem Króla Ducha jak nie Piłsudski? Prochy Słowackiego wracały Wisłą do ojczyzny na statku „Mickiewicz”. Wzdłuż rzeki ustawiona była tłumnie miejscowa ludność i dzieci szkolne. W Warszawie, a potem w Krakowie uroczystości odbywały się z taką pompą jak koronacja cara opisana w *Kordianie*. Celebra nieprawdopodobna. Na życzenie Piłsudskiego cały naród oddał hołd Słowackiemu.

Przy stu pięćdziesiątej rocznicy urodzin już tak nie było i przy dwusetnej także tej pompy nie ma.

Nauczyliśmy się chować swoje uczucia, ale i poezja nie ma już w życiu narodu takiej rangi, jaką miała dawniej. Nie ma już wieszczów, nie oni ukazują drogę ku przyszłości, o wiele mniej malowniczo czynią to politycy. Któż dzisiaj tak by czcił poetę?

Polecenie 2

Odpowiedz na pytanie: Na czym polegał i czym się objawił przełom w świadomości Słowackiego, o którym jest mowa w wywiadzie? Jak, twoim zdaniem, można go interpretować z perspektywy dzisiejszych czasów?

Polecenie 3

Co dzisiejszego czytelnika może zainteresować w twórczości Słowackiego? Zapisz w punktach poglądy na ten temat przedstawione w wywiadzie. Wskaż w znanych ci utworach Słowackiego fragmenty, które mogą potwierdzić słuszność tych opinii.

Poglądy

Potwierdzające je fragmenty

Polecenie 4

Odpowiedz na pytanie: Dlaczego, gdy chce się poznać dramaty Słowackiego, trzeba czytać jego utwory, a nie poprzestawać na ich oglądaniu w teatrze?

Polecenie 5

Alina Kowalczykowa stwierdza: „Odkrywamy w romantyzmie wartości współbrzące z naszym czasem”. Odpowiedz na pytanie: Co, według ciebie, jest taką wartością? Uzasadnij swoją opinię.

Ćwiczenie 1

Przypomnij, co składa się na wizerunek romantycznego poety. Odpowiedz na pytanie: Jak w tym kontekście badaczka postrzega Juliusza Słowackiego?

Ćwiczenie 2

Odpowiedz na pytanie: Jaka ocena współczesności w kontekście romantyzmu wynika z pytania kończącego wywiad?

Film

Pokaż ćwiczenia:

Polecenie 1

Wysłuchaj wykładu prof. Michała Kuziaka na temat aktualności utworów Juliusza Słowackiego. Scharakteryzuj kategorię ironii romantycznej w twórczości poety.

Film dostępny pod adresem </preview/resource/R5G8UVj0K57qu>

Źródło: Englishsquare.pl sp. z o.o., licencja: CC BY-SA 3.0.

Nagranie filmowe lekcji pod tytułem *Aktualność twórczości Juliusza Słowackiego*.

Polecenie 2

Zanotuj zasługi Juliusza Słowackiego, o których opowiada profesor Kuziak. Odpowiedz na pytanie: Co świadczy o jego wyjątkowości na tle innych romantycznych twórców?

Dla nauczyciela

Autor: Małgorzata Kosińska-Pułka, Bożena Święch

Przedmiot: Język polski

Temat: Jak dzisiaj czytamy utwory Słowackiego?

Grupa docelowa:

Szkoła ponadpodstawowa, liceum ogólnokształcące, technikum, zakres podstawowy i rozszerzony

Podstawa programowa:

Treści nauczania – wymagania szczegółowe

Zakres podstawowy

I. Kształcenie literackie i kulturowe.

1. Czytanie utworów literackich. Uczeń:

1) rozumie podstawy periodyzacji literatury, sytuuje utwory literackie w poszczególnych okresach: starożytność, średniowiecze, renesans, barok, oświecenie, romantyzm, pozytywizm, Młoda Polska, dwudziestolecie międzywojenne, literatura wojny i okupacji, literatura lat 1945–1989 krajowa i emigracyjna, literatura po 1989 r.;

9) rozpoznaje tematykę i problematykę poznanych tekstów oraz jej związek z programami epoki literackiej, zjawiskami społecznymi, historycznymi, egzystencjalnymi i estetycznymi; poddaje ją refleksji;

15) wykorzystuje w interpretacji utworów literackich potrzebne konteksty, szczególnie kontekst historycznoliteracki, historyczny, polityczny, kulturowy,

filozoficzny, biograficzny, mitologiczny, biblijny, egzystencjalny;

2. Odbiór tekstów kultury. Uczeń:

1) przetwarza i hierarchizuje informacje z tekstów, np. publicystycznych, popularnonaukowych, naukowych;

III. Tworzenie wypowiedzi.

1. Elementy retoryki. Uczeń:

1) formułuje tezy i argumenty w wypowiedzi ustnej i pisemnej przy użyciu odpowiednich konstrukcji składniowych;

2. Mówienie i pisanie. Uczeń:

1) zgadza się z cudzymi poglądami lub polemizuje z nimi, rzeczowo uzasadniając własne zdanie;

2) buduje wypowiedź w sposób świadomy, ze znajomością jej funkcji językowej, z uwzględnieniem celu i adresata, z zachowaniem zasad retoryki;

4) zgodnie z normami formułuje pytania, odpowiedzi, oceny, redaguje informacje, uzasadnienia, komentarze, głos w dyskusji;

IV. Samokształcenie.

5) dokonuje krytycznej selekcji źródeł;

6) wybiera z tekstu odpowiednie cytaty i stosuje je w wypowiedzi;

Lektura uzupełniająca

16) Juliusz Słowacki, *Beniowski* (fragmenty), *Listy do Matki* (fragmenty);

Zakres rozszerzony

I. Kształcenie literackie i kulturowe.

1. Czytanie utworów literackich. Uczeń: spełnia wymagania określone dla zakresu podstawowego, a ponadto:

- 2) rozumie pojęcie tradycji literackiej i kulturowej, rozpoznaje elementy tradycji w utworach, rozumie ich rolę w budowaniu wartości uniwersalnych;
- 13) rozumie i określa związek wartości poznawczych, etycznych i estetycznych w utworach literackich.

Kształtowane kompetencje kluczowe:

- kompetencje w zakresie rozumienia i tworzenia informacji;
- kompetencje w zakresie wielojęzyczności;
- kompetencje cyfrowe;
- kompetencje osobiste, społeczne i w zakresie umiejętności uczenia się;
- kompetencje w zakresie świadomości i ekspresji kulturalnej.

Cele operacyjne. Uczeń:

- pozna historię sporu Juliusza Słowackiego z Adamem Mickiewiczem;
- dowie się, co współcześni badacze literatury doceniają w dziełach Juliusza Słowackiego;
- rozpozna stereotypy związane z recepcją twórczości Juliusza Słowackiego;
- prówna wizerunek Juliusza Słowackiego jako romantycznego poety z faktami biograficznymi.

Strategie nauczania:

- konstruktywizm;
- konektywizm.

Metody i techniki nauczania:

- ćwiczeń przedmiotowych;
- z użyciem komputera;

- plakat – duże arkusze papieru, mazaki, ilustracje.

Formy pracy:

- praca indywidualna;
- praca w grupach;
- praca całego zespołu klasowego.

Środki dydaktyczne:

- komputery z głośnikami, słuchawkami i dostępem do internetu;
- zasoby multimedialne zawarte w e-materiale;
- tablica interaktywna/tablica, pisak/kreda;
- telefony z dostępem do internetu.

Przebieg lekcji

Przed lekcją:

1. Nauczyciel proponuje uczniom, aby obejrzeli film edukacyjny na temat aktualności utworów Juliusza Słowackiego (dostępny w e-materiale) i zredagowali pięć pytań, na które odpowiada profesor Michał Kuźniak w swoim wykładzie.

Faza wprowadzająca:

1. Nauczyciel rozpoczyna lekcję od rozmowy z uczniami na temat problemów, z którymi współcześnie zmagają się młodzi ludzie. Nauczyciel pyta o to, co może spowodować spory i kłótnie między ludźmi.

Faza realizacyjna:

1. Prowadzący zajęcia odtwarza nagranie audio i na tej podstawie uczniowie wypowiadają się na temat historii sporu Juliusza Słowackiego z Adamem Mickiewiczem.
2. Nauczyciel dzieli klasę na trzy grupy i wskazuje każdej z nich inny temat do opracowania plakatu (uczniowie w grupach zapoznają się z sekcją „Przeczytaj” i korzystają z materiałów z pozostałych w sekcji).
Każda grupa odpowiada za jeden plakat, któremu nadaje tytuł:
 - Czy i dlaczego współcześni doceniają dzieła Juliusza Słowackiego?
 - Stereotypy związane z recepcją twórczości Juliusza Słowackiego.
 - Wizerunek Juliusza Słowackiego jako romantycznego poety.Na plakatach uczniowie zapisują swoje odpowiedzi, opatrują ilustracjami. Plakaty krążą między zespołami i ostatecznie wracają do tych grup, które miały je na początku zajęć.
Uczniowie umieszczają plakaty w widocznym miejscu sali lekcyjnej, omawiają zapisane informacje.

Faza podsumowująca:

1. Nauczyciel proponuje, aby uczniowie zaprezentowali zredagowane przez siebie pytania związane z filmem edukacyjnym (zadanie wykonali przed lekcją), rozmawiają na ich temat, konfrontują z tymi, które opracowali ich koledzy/koleżanki.
2. Nauczyciel ocenia aktywność uczniów.

Praca domowa:

1. Polecenie 1 z sekcji „Audiobook”:
Wysłuchaj nagrania - wywiadu z Aliną Kowalczykową, badaczką literatury romantyzmu. Zwróć uwagę na stereotypy związane z recepcją twórczości Adama Mickiewicza i Juliusza Słowackiego. Swoje spostrzeżenia zapisz w formie mapy myśli.

Materiały pomocnicze:

- Justyna Sobolewska, Rozmowa z Aliną Kowalczykową, w: „Polityka”, 2 września 2009.
- *Juliusz Słowacki. Wieszcz, którego nie chcieliśmy*, dostępny w internecie:
[https://www.polskieradio.pl/39/156/Artykul/2575869,Juliusz-Słowacki-Wieszcz-ktorego-nie-chcielismy](https://www.polskieradio.pl/39/156/Artykul/2575869,Juliusz-Slowacki-Wieszcz-ktorego-nie-chcielismy).

Wskazówki metodyczne

- Uczniowie mogą wykorzystać multimedium „Audiobook” do przygotowania się do lekcji powtórkowej.